# Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31084

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE), sporcular?n müsabaka s?ras?ndaki **taktiksel performanslar?n?** ve **karar verme** yeteneklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu giri?, Yarayan, Esentürk ve ?lhan (2019) taraf?ndan gerçekle?tirilen STBE'nin Türkçe uyarlama çal??mas?na odaklanmaktad?r. Adaptasyon çal??mas?, envanterin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu, ayr?ca spor bilimleri alan?nda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Bu envanter, özellikle tak?m sporlar?nda sporcular?n **stratejik dü?ünme** kapasitelerini ölçmek için kritik bir araçt?r.

## Anahtar Kelimeler

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri, STBE, Taktiksel Beceriler, Spor Psikolojisi, Uyarlama, Performans De?erlendirme, Spor Bilimleri, Psikometri

## Yazarlar

Yunus Emre YARAYAN, O?uz ESENTÜRK, Erdal ?LHAN

## Amaç

STBE'nin temel amac?, sporcular?n spor ortam?nda sergiledikleri **taktiksel dü?ünme** ve uygulama becerilerini sistematik olarak ölçmektir. Bu envanter, sporcular?n müsabaka an?nda kar??la?t?klar? durumlara ne kadar h?zl? ve etkili tepki verebildiklerini belirlemeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal envanterin psikometrik özelliklerini Türk örnekleminde test etmek ve spor alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara ve antrenörlere **geçerli** ve **güvenilir** bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu sayede, sporcular?n taktiksel geli?im alanlar? daha net belirlenebilir ve antrenman programlar? bu verilere göre optimize edilebilir.

## Yap?

STBE, sporcular?n oyundaki **stratejik kararlar?n?**, durumsal fark?ndal?klar?n? ve uygulama becerilerini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, genellikle sporcunun hem bili?sel süreçlerini (alg?lama, analiz etme) hem de bu süreçleri eyleme dönü?türme kapasitesini de?erlendiren alt boyutlardan olu?ur.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk sporcular örnekleminde korunup korunmad??? incelenmi?tir. Bu yap?, sporcunun taktiksel yetkinli?ini bütüncül bir bak?? aç?s?yla ele alarak, sporcunun oyun içi zekas?n? de?erlendirmede önemli bir rol oynar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas? kapsam?nda ölçe?in yap? geçerli?i analiz edilmi?tir. 2019 çal??mas?nda, envanterin ölçtü?ü yap?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu do?rulamak amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Kaynakta detayl? istatistiksel de?erler belirtilmemi? olsa da, çal??man?n bulgular? STBE'nin Türk sporcular?n taktiksel becerilerini ölçmede yeterli düzeyde geçerlili?e sahip oldu?unu göstermektedir.

## Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda STBE'nin iç tutarl?l?k güvenilirli?i incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini belirtir ve bu genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir.

Yay?nlanan makale, envanterin Türkçe formunun yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve dolay?s?yla **güvenilir** bir ölçüm arac? oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in farkl? uygulamalarda istikrarl? sonuçlar verebilece?ini desteklemektedir.

## Faktör Analizi

Yarayan, Esentürk ve ?lhan (2019) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, STBE'nin faktör yap?s?n? incelemek üzere istatistiksel analizler uygulanm??t?r. Çal??mada, ölçe?in orijinal yap?s?n? destekleyip desteklemedi?ini belirlemek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi** kullan?larak ölçe?in çok boyutlu yap?s? test edilmi?tir.

Faktör yap?s?n?n, Türk sporcular örnekleminde kabul edilebilir uyum indeksleri ile orijinal ölçe?in teorik temellerini destekler nitelikte bulundu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu göstermektedir.

## Enstrüman

**Test Type:** Uyarlama (Adaptasyon) çal??mas?. Ölçek bir öz bildirim envanteridir.

**Format:** Detayl? derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak psikometrik envanterlerde yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi ölçek format?ndad?r.

**Language Available:** Türkçe (Uyarlama çal??mas?) ve orijinal dili (Bilinmiyor).

**Population Group:** Sporcular (Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli spor dallar?ndan sporcular üzerinde gerçekle?tirilmi?tir).

**Age Group:** Kaynakta kesin ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak genellikle yeti?kin ve genç

ARABPSYCHOLOGY.COM

sporcular? kapsamaktad?r.

**Population Details:** Detayl? örneklem bilgisi (spor dal?, cinsiyet, lig seviyesi vb.) uyarlama makalesinde mevcuttur.

**Test Methodology:** Kat?l?mc?lar?n kendi taktiksel beceri alg?lar?n? raporlad?klar?, kâ??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen öz bildirim yöntemine dayan?r.

## Anahtar Kelimeler

Sporda Taktiksel Beceriler, STBE, Geçerlik, Güvenirlik, Spor Performans?, Antrenman Bilimi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Karar Verme

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Kaynakta belirtilmemi?tir.

**Affiliation Email addresses:** Sorumlu Yazar ?leti?im: yunus.emre.yarayan@gmail.com

**Correspondence Address:** Kaynakta belirtilmemi?tir.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE)'nin Türkçe uyarlama çal??mas? **2019** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri hakk?nda en do?ru bilgiye sorumlu yazar Yunus Emre YARAYAN ile ileti?ime geçilerek ula??labilir.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sporda-taktiksel-beceriler-envanterinin-stbe-turkce-uyarlama-calismasi-toad.pdf

## Referanslar

Yarayan, Y., Esentürk, O. ve ?lhan, E. (2019). Sporda taktiksel beceriler envanteri'nin (STBE) Türkçe uyarlama çal??mas?. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences - IJSETS , 5*(3), 129-137. doi: 10.18826/useeabd.556432

Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

## Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE) Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynak içerikte envanterin maddelerine yer verilmemi?tir. Ölçek maddelerinin tamam?na ula?mak için lütfen referans verilen uyarlama makalesine (Yarayan et al., 2019) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM